

Regulering av miljøgifter i industriutslipp

6. september 2023

Landbasert industri - Miljødirektoratet

- To industriseksjoner
 - Gir tillatelse til forurensende virksomhet for landbasert industri etter forurensningsloven
 - metallurgisk industri
 - kjemisk industri
 - behandlingsanlegg for farlig avfall
 - gruve- og mineralindustri
 - tekstilindustri
 - treforedlingsindustri
 - m.m.

Regulering av industri etter forurensningsloven

- § 7 Plikt til å unngå forurensning
- Tillatelse til forurensende virksomhet etter forurensningsloven § 11 eller endringer etter § 18, med vilkår jf. § 16
 - Regulerer utslippskomponenter med miljømessig betydning (til vann, luft, grunn, støy, lukt)
 - Pålegg til industrien (overvåkning, utredninger etc)
 - Forurensner-betaler-prinsippet

Foto: Miljødirektoratet

EUs Industriutslippsdirektiv

- Regulerer utslipp fra industrivirksomhet
- Forpliktelse gjennom EØS-avtalen
 - Implementert i forurensningsforskriften og avfallsforskriften
- BREF for aktiviteter omfattet av IED
 - Beskriver beste tilgjengelige teknikker
 - Bransjespesifikke
- BREF-dokumenter med tilhørende BAT-konklusjoner
 - Forpliktende utslippsgrensenivåer (BAT-AEL)
 - Kan gi behov for utslippsreducerende tiltak: nye/oppgraderte renseanlegg ol.
 - Skal implementeres senest fire år etter publisering

Forkortelser:

IED = industriutslippsdirektivet

BAT = Beste tilgjengelig teknikk

BREF= BAT-referansedokument

Vannforskriften

- EUs vanndirektiv implementert i Norge gjennom vannforskriften
- § 4 Miljømål
 - Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand
- Setter rammer for myndighetsutøvelsen
 - Føringer knyttet til forurensning i vannforekomster
 - Kan gi konsekvenser for eksisterende virksomhet og nyetablering/utvidelser
- Prioriterte stoffer etter vannforskriften
 - Prioriterte stoffer – bestemmes av EU
 - Vannregionspesifikke – bestemmes av Miljødirektoratet

Foto: Marianne Gjørsv, Miljødirektoratet

Prioriterte miljøgifter

- Den norske prioritetslista
 - Miljøgifter og andre helse- og miljøfarlige stoffer
 - Utslipp av prioriterte stoffer er kun tillatt dersom det er spesifisert i tillatelsen
 - Ligger som vedlegg i alle tillatelser
 - Oppdateres ved endring i tillatelse

Den norske prioritetslista

Filtrer lista

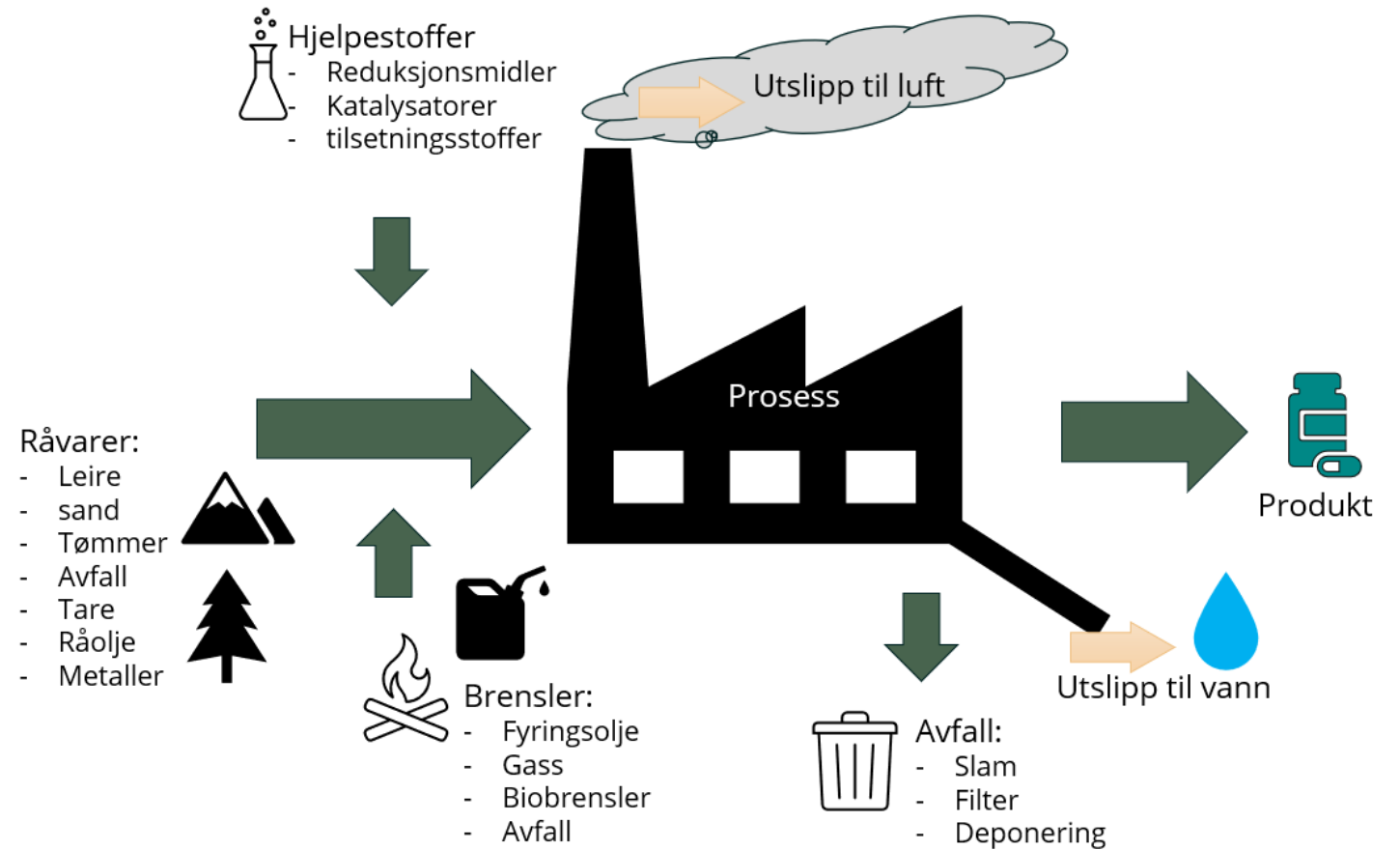
Skriv søkeord (CAS-nr, EC-nr, stoffnavn eller stoffgruppe)

614 treff [Last ned Excel](#)

Navn	Stoffgruppe	CAS-nummer	Detaljer
kortkjedete klorparafiner (C10-C13)			
dioksiner og furaner			
2,2',3,4,4',5'-heksabromdifenyleter	Bromert flammehemmer Polybromert difenyleter (PBDE)	182677-30-1	
pentaklorbenzen		608-93-5	
2,2',4,4',5'-pentabromdifenyleter	Bromert flammehemmer Polybromert difenyleter (PBDE)	32534-81-9	
benzo(e)pyren	Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH)	192-97-2	
1,2,4-triklorbenzen	Triklorbenzen (TCB)	120-82-1	
alkaner, C10-13, klorerte	Kortkjedete klorparafiner (SCCP)	85535-84-8	

Kilder til miljøgifter i industriutslipp

- Råvare
- Hjelpesoffer i prosess
 - Substitusjonsplikt jf. Produktkontrollloven § 3 a.
- Stoffer dannet i prosess
- Brensler
 - Eks: dioksiner, PAHer
- Deponier
 - Utlekking

Kontroll av utslipp og påvirkning

- Miljødirektoratet stiller vilkår om utslippskontroll og rapportering i alle virksomheters tillatelse
 - Måleprogram som kontrolleres ved tilsyn
 - Årlig rapportering av utslippsdata som kontrolleres av saksbehandler og tilgjengeliggjøres på norskeutslipp.no.
- Miljøovervåkning
 - Et stort antall bedrifter har i tillegg vilkår om overvåkning i miljøet
 - De fleste virksomheter med vilkår om miljøovervåking i vann har krav om tiltaksorientert overvåking etter vannforskriften.
 - Overvåkingene danner grunnlag for å vurdere om det skal/kan gjøres tiltak som kan bidra til å nå miljømålene i vannforekomsten

Foto: Miljødirektoratet

Utslipp til luft og vann og generert avfall fra ulike samfunnssektorer, inkludert årlige utslipp fra virksomheter med rapporteringsplikt til Miljødirektoratet og Statsforvalteren

 Forsiden

 Avløpsrenseanlegg

 Deponier

 Husholdninger

 Landbasert industri

 Landbruk

 Petroleumsvirksomhet til
havs

 Produkter

 Transport

Landbasert industri

Sektoren Landbasert industri dekker de fleste industrielle aktiviteter av en viss størrelse på land. Omkring 1500 virksomheter må ha tillatelse til virksomheten etter forurensningsloven. Av disse har i overkant av 600 også et krav om å rapportere årlige utslipp, produksjonsmengde, forbruk av energi, og mengde avfall og farlig avfall. [+ Les mer](#)

Utslipp

Klimagasser (CO₂-ekv)

Karbondioksid fossilt (CO₂
(F))

Nitrogenoksider (NO_x)

Svoveldioksid (SO₂)

Bly (Pb)

Kvikksølv (Hg)

Arsen (As)

Kadmium (Cd)

Kobber (Cu)

Dioksiner i toksiske
ekvivalenter (Dioksin)

Polysykliske aromatiske
hydrokarboner (PAH)

[...]

Avfall

Farlig avfall

Metaller

Plast

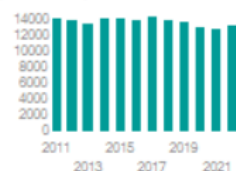
Papir, papp og kartong

[...]

Trend utvalgte utslippskomponenter (se komplett liste)

Karbondioksid fossilt
(CO₂ (F))

(i 1000 tonn)

Bly (Pb)

(i kg)

Nitrogenoksider (NO_x)

(i tonn)

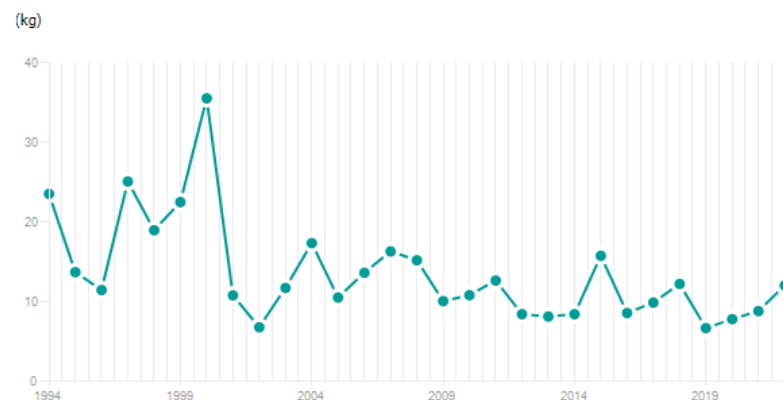
Nitrogenoksider (NO_x)

Utslippsdata på Norskeutslipp.no

Utslipp av Kvikksølv (Hg) (i kg per år) *

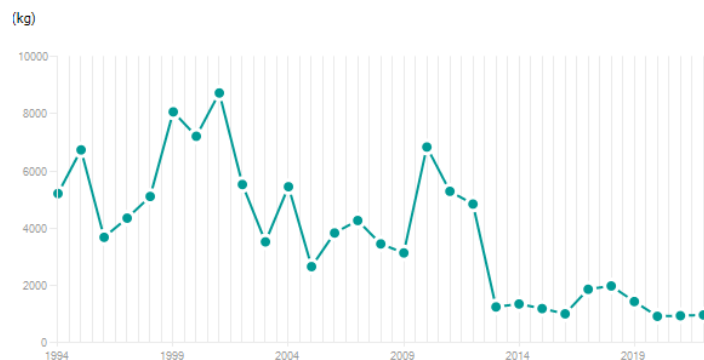
Landbasert industri

Hg til vann (Norskeutslipp.no)

Utslipp av Bly (Pb) (i kg per år) *

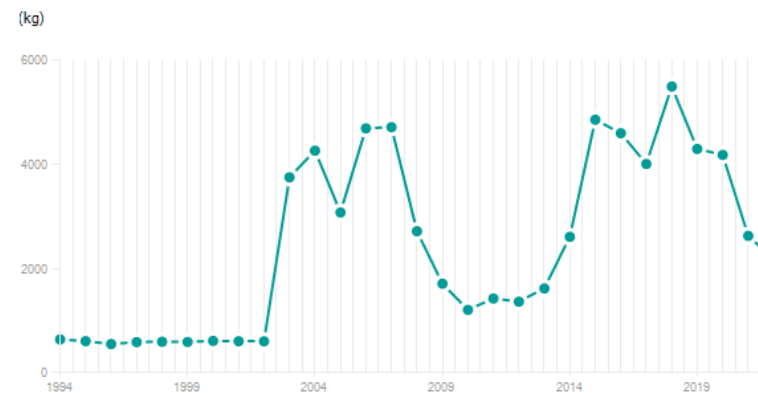
Landbasert industri

Pb til vann (Norskeutslipp.no)

Utslipp av PAH-16-USEPA (PAH-16EPA) (i kg per år) *

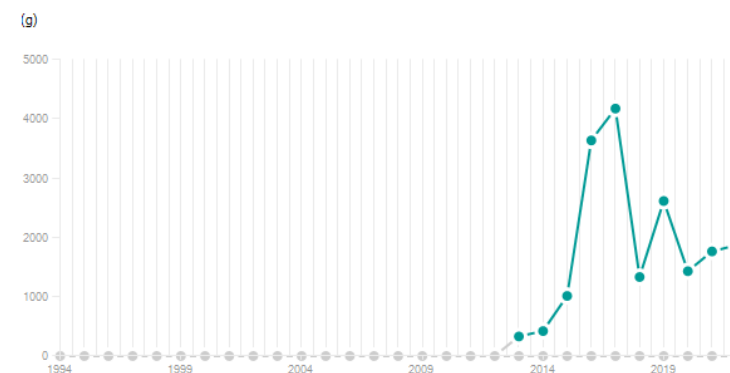
Landbasert industri

PAH-16 USEPA til vann (Norskeutslipp.no)

Utslipp av Per- og polyfluoreerte forbindelser (PFAS) (i g per år) *

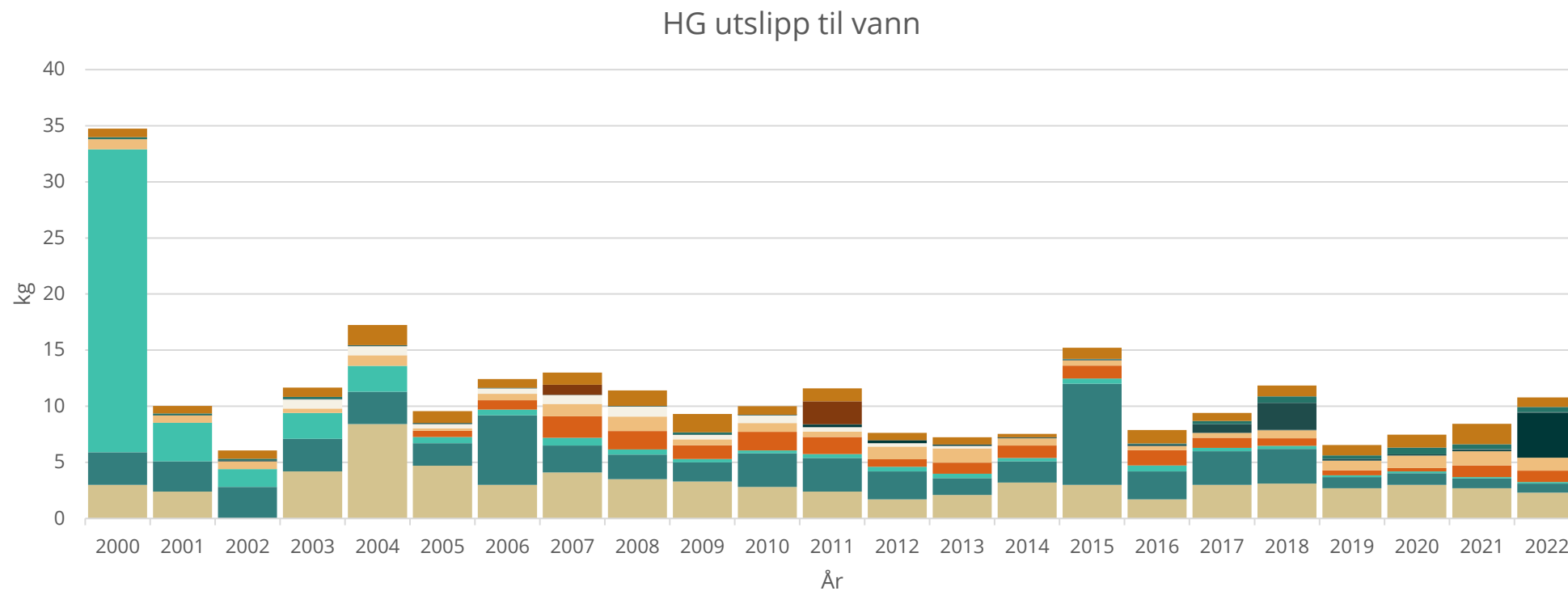
Landbasert industri

PFAS til vann (Norskeutslipp.no)

Hg-utslipp til vann fra bedrifter regulert av Miljødirektoratet

Takk for oppmerksomheten

